

Protester

Det er travle tider. Denne uge står på træningslejr for vores elitedommere, linjedommere og observatører. Selvfølgelig – og beklageligvis – afviklet online under de givne forhold (vel vidende at regeringen og epidemikommissionen her onsdag aften åbner op fra næste uge). Bad luck i relation til dette arrangement – men godt for os alle som sådan. Som brillebærende har mundbind været et helvede de seneste to år, så det bliver rigtig fint at kunne skippe den del af forestillingen. Fuld forståelse for selve foranstaltningen – men det har godt nok ikke været nemt at håndtere i hverdagen, hvor man nogle gange har haft lyst til og brug for at have en førerhund.

At dømme efter henvendelser fra trofaste læsere har der været gang i den i Premier League i den forgangne weekend, både i kampen mellem Brentford og Wolverhampton og mellem Crystal Palace og Liverpool. Men det forudsætter, at jeg har tid til at gennemse de to kampe, for at jeg skal kunne udtale mig kvalificeret, og det er der simpelthen ikke stunder til her og nu, så det kommer til at vente en uge, medmindre det bliver overhalet indenom. Jeg prøvede til jul at ønske mig nogle døgn på 36 timer – men julemanden kom desværre med nogle uldne sokker, som nu også har været yderst brugbare på det seneste. Så det bliver endnu en opsamlingsklumme med ting og sager, der er kommet ind fra læserne.

En breddedommerkollega – nogenlunde samme årgang som mig selv – har skrevet og undret sig over, at hvor man i breddekampe skrider hårdt ind over for protester, ser det ud til, at man på topplan tolererer meget mere. Og hvorfor nu lige det? Kunne man besvare det spørgsmål inden for nogle få sætninger – eller bare en hel klumme – lå der nok en Nobelpris og ventede rundt om hjørnet. Verden er desværre ikke altid så sort og hvid, som vi gerne vil have det. Det ville ellers være dejligt, hvis man bare kunne trække det rigtige svar i automaten.

Først og fremmest er jeg nødt til at slå fast, at det ikke fører noget godt med sig at sammenligne international fodbold med dansk breddefodbold. Det er helt korrekt, at det er den samme lovbog, der gælder hele vejen rundt – men glem ikke, at der til hver en tid er musefældeklausulen, der siger, at dommeren skal undlade at dømme for bagatelagtige eller tvivlsomme forseelser. Og det, som er bagatelagtigt på topniveau, hvor spillerne er vant til mosten, er det ikke nødvendigvis på lavere niveau.

Men hvad angår protester, er det en kompliceret sag. Læseren spørger specifikt, om der tales om dette på internationale konferencer og tilsvarende steder – og ja, det kan jeg garantere for, at der gør. Men der skal være et vist frirum. Hvis man tog fodboldlovens ord bogstaveligt, at enhver spiller, der 'ved ord eller handling protesterer' (og det behøver ikke engang være mod dommeren), var begge hold formentlig reduceret til five-a-side før pausen. Så de hurtige bemærkninger og reaktioner frem og tilbage (for dommeren er jo heller ikke mundlam) er en del af spillet. Hvad der derimod ikke er i orden, er de reaktioner, som bliver ved, og som for hele omverdenen signalerer, at her er man ikke tilfreds. Det er almindelig kendt, at man syd for Alperne kan slippe afsted med at sige stort set hvad som helst, når bare det foregår mand til mand og i nogenlunde høvisk tale, men i det øjeblik, hvor armene kommer med i kropssproget, så det bliver synligt for enhver på stadion, at her er man altså ikke enig, og dommerens autoritet anfægtes, falder hammeren.

Det, som man internationalt går meget efter, er ikke så meget de umiddelbare kommentarer, men de situationer, hvor der enten gestikuleres vildt og voldsomt – eller de situationer, hvor en flok spillere flokkes om dommeren for at protestere eller påvirke ham. Hvilket jo i sig selv er håbløst, for ingen dommer har nogensinde ændret en kendelse efter en kollektiv apillerappel. Og lige akkurat det er det, som man er ude efter. Det giver nogle dumme billeder, som ikke tjener nogen til ære, og det er dårlig reklame for spillet. Det har selvfølgelig intet med fodboldloven at gøre at rode PR ind i det, men det har til gengæld noget med lederrollen at gøre og med hele det image, som vi i fodboldsporten gerne vil vise frem.

Læseren skrev, at man i breddefodbolden slår hårdt ned på protester, og det er selvfølgelig også derfor, at det kan føles frustrerende at se noget tilsvarende på internationalt plan uden sanktioner. Men jeg håber virkelig, at man også i breddefodbolden anvender den sunde fornuft og ikke bare advarer (hvilket jo på de kanter er lig med 10 minutters udvisning) for den spontane protest. Fodbold er – som ofte før beskrevet – et spil, hvor der skal være plads til følelser. Men som alle andre steder i samfundet skal man lige have så meget kontrol over sine følelser, at man kan træde på bremsepedalen, når tingene er ved at gå over gevind.

Noget helt andet er, hvis protesten er voldsomt åbenlys eller vedvarende, for så er der ikke nogen vej udenom. Vi skal alle følge færdselsreglerne og de almindelige regler for opførsel på en fodboldbane, men der skal være plads til den spontale ytring (hurtigt op, hurtigt ned). Det er den demonstrative og provokerende handling, som vi skal have fanget. Vi kan selvfølgelig godt lande dér, hvor den umiddelbare sprogbrug indebærer noget fornærmende eller upassende.

Men selv dér er loftet jo af variabel højde. Den dommer, som har haft et mega-skænderi med manden/konen på vej ud af døren til kampen, har muligvis ikke jordens højeste tolerancetærskel. Så det, som går godt for en spiller den ene weekend, gør det ikke nødvendigvis den næste. Og tilsvarende for dommerne.

Vi taler ikke om laissez-faire her – men vi taler om helt almindelige menneskers grænse for, hvad de kan klare på en given dag under de givne omstændigheder. Og det gælder både spillere og dommere. Så det bedste råd er nok at lade være med at udfordre grænserne. Det kommer der sjældent noget godt ud af. Og i den sidste ende er der kun én, der har magten på banen – og det er ham, som fodboldloven har givet autoriteten til at udøve den.

I sidste ende står jo læserens spørgsmål tilbage – hvorfor ser man så mange protester på internationalt topniveau, når man slår hårdt ned på det i breddefodbold? Der er flere tilgange til det, uden at jeg vil påstå, at jeg har patentløsningen. Men for det første er det at sammenligne topligaer med breddefodbold som at sammenligne Rundetårn med et tordenskrald – hvad er højest?. Det er en umulig sammenligning, fordi forudsætningerne er så vidt forskellige. Og jeg håber også, at man i breddefodbolden udviser en god del af sund fornuft og ikke bare klapper et kort ud, når der kommer en enkelt mishagsytring.

For det andet er vi nødt til at skelne mellem den spontale ytring og den vedvarende protest – og om den spontane ytring er synlig eller hørbar for enhver. Hvis den er det, er der ingen pardon. Det samme gælder den vedvarende protest. Hvis man efter tre minutter stadig føler sig kaldet til at brokke sig over det frispark, som man synes, at man blev snydt for før, så er der ikke nogen vej uden om en personlig straf. Spontane reaktioner kan vi alle leve med, hvis sprogbugen ellers er nogenlunde inden for den autoriserede udgave af ordbogen – men bliver man ved, har dommeren ikke noget valg.

Det er en gammel påstand, at dommeren skal have store øjne og små ører. Det er i princippet rigtigt, men der er også grænser for, hvad man skal finde sig i at lægge øre til. Og så har jeg endda ikke været omkring de tilfælde, hvor dommeren bliver beskyldt for at være købt, snyde eller tilsvarende. Det tangerer jo injurier i disse matchfixing-tider. Og det vil medføre et direkte rødt kort på stedet.